

COMPAREIXENÇA AL PARLAMENT DE Catalunya PER PRESENTAR LA CAMPANYA 1IGUAL1, TOTHOM CIUTADÀ

29/6/06 11:30

COMISSIÓ D'IMMIGRACIÓ

Salutació

1. OBJECTIU DE LA COMPAREIXENÇA I PRESENTACIÓ DE LA CAMPANYA I L'AUDIOVISUAL.

El passat 24 d'abril vam presentar al Teatre Lliure la Campanya 1IGUAL1, que té per objectiu ampliar el dret a vot a les persones d'origen estranger amb residència de caràcter permanent.

Aquesta és una antiga reivindicació de SOS Racisme-Catalunya que portem fent des dels anys 90. En tot aquest temps hem sentit veus (partits polítics, generadors d'opinió, etc.) a favor d'aquesta qüestió però ningú acaba de posar fil a l'agulla.

Pensem que ara és un moment clau per posar a primera línia de les agendes socials i polítiques aquest tema. La societat catalana està vivint els darrers anys canvis sociodemogràfics en la seva composició de la mà del fet migratori. Conviuen a l'hora noves arribades, residents permanents i fills i filles de persones immigrades, catalans de ple dret, que han de ser reconeguts com a tal al 100%.

Tot plegat posa de manifest la necessitat d'apostar fort per un model de societat. Podem optar per un model basat en l'apartheid jurídic o podem mirar més enllà i prendre mesures per garantir a Catalunya un futur basat en la justícia i la cohesió social.

Aquesta campanya i els seus objectius són una via més, no la única, però sí una d'indispensable per avançar en aquesta línia.

Abans de continuar exposant els objectius i línies d'acció de la Campanya us volem mostrar l'audiovisual 1IGUAL1, que evidencia a partir de fer un repàs per l'evolució històrica del dret al vot, la necessitat d'ampliar la democràcia, a partir del reconeixement dels drets polítics a les persones d'origen immigrant.

DVD

2. EIX CLAU DE LA CAMPANYA, la ciutadania

Com heu vist, la paraula clau és la ciutadania i les polítiques que la desenvolupen. Aquestes han de garantir la igualtat de drets, la igualtat d'oportunitats i la lluita contra la discriminació. **És a dir, és evident que la ciutadania no és només el reconeixement del dret al vot però no té sentit parlar de ciutadania sense aquest dret.**

En aquest cas apostem per fer avançar el concepte de ciutadania desvinculant-lo de la nacionalitat per tal de vincular-lo a la residència. On un treballa, on fa vida, on paga els impostos, on porta els seus fills a l'escola, on va al metge, ha de poder votar.

En aquest sentit és important fer un esment a la democràcia participativa. Les fórmules de participació de la població immigrada en l'àmbit municipal, autonòmic o estatal són

necessàries, però tenen riscos. La democràcia participativa ha de ser un aprofundiment de la democràcia, no un substitutiu i si falta l'espai fonamental correm el risc de substituir-lo. També hem de tenir en compte que aquest espai de participació per la població immigrada acostumen a tocar temes vinculats a la immigració. I una persona és immigrant però també dona o home, jove o gran, rural o urbana, etc. A part que deixen pas a una participació col·lectiva i aquesta ha de ser individual i global. Hem d'ampliar i millorar la democràcia en base a la realitat que vivim.

3. PER QUÈ IMPULSEM ARA AQUESTA CAMPANYA

- Com dèiem la població immigrada ocupa un % important dels nostres municipis, per tant, creiem que és important recordar que ara que a Catalunya hem iniciat un període d'intensitat electoral (referèndum Estatut; autonòmiques; locals, generals i europees al 2007) al voltant d'un 8,9% de les persones que viuen, treballen i paguen impostos a Catalunya, no podran votar per qüestió d'origen.
- Creiem que és important perquè aquesta dada mina la qualitat democràtica i això ens afecta a tots els que construïm Catalunya, independentment de si hem nascut a Catalunya o no i de si ara podem votar o no. I tindrà conseqüències en un futur: el no reconeixement dels ciutadans d'origen estranger per part de les institucions pot portar a que aquests no se sentin representats. En un pla més social consolida les categories entre ciutadans, posant per tant en perill en la cohesió social.
- També perquè a aquestes alçades a altres països com Suècia, Dinamarca, Finlàndia, Holanda, Noruega i Islàndia, el dret a vot per les persones immigrades (sufragi actiu i passiu) és ja una realitat.
- Tanmateix la Comissió i Parlament europeus han fet recomanacions en aquest sentit, tot i que finalment el Tractat Constitucional de la Unió Europea només considera ciutadans de la UE els nacionals dels països membres.
- D'altra banda, l'ampliació europea posa de manifest la discrecionalitat d'aquestes mesures al passar un nombre important de persones d'aquests països a tenir accés al dret al vot, al passar a ser membres de la UE.
- La mateixa discrecionalitat generen els convenis de reciprocitat que són una forma més de generar categories de ciutadans. Només hi ha nou convenis amb països centro o llatinoamericans i no tots estan funcionant. No podem deixar en mans de tercers aquesta responsabilitat. A més què passa amb els països sense democràcia? Els seus ciutadans no podran ser reconeguts mai com a tals al lloc on viuen? Hem de valorar la realitat de la nostra societat i promoure els canvis que creiem necessaris en ella.
- Per últim, sempre s'ha argumentat des de molts espais, sobretot polítics que la ciutadania no està preparada, doncs bé, segons dades del CIS de novembre de 2005 un 60,8% dels enquestats són favorables a l'extensió del dret al vot a les persones immigrades a les eleccions municipals.

4. OBJECTIUS de LA CAMPANYA

Des de SOS Racisme-Catalunya volem avançar i sumar esforços: d'institucions i partits polítics, del teixit associatiu i del conjunt de la ciutadania per tal de promoure una transformació social en pro dels següents objectius:

- Fer avançar el concepte de ciutadania vinculant-lo a la residència per tal d'ampliar el reconeixement com a ciutadans d'aquells que viuen i treballen a Catalunya independentment del seu origen.
- Aconseguir el posicionament favorable al reconeixement del dret al vot per les persones immigrades per part dels ajuntaments, partits polítics i Parlament de Catalunya.
- Aconseguir el suport polític, associatiu, cultural i ciutadà per tal que des de Catalunya es promogui un moviment en pro de la igualtat de drets i la reformulació del concepte de ciutadania. I que com a conseqüència impulsi canvis a nivell estatal.
- Aconseguir el canvi constitucional que reconegui el dret al sufragi a totes les persones residents estrangeres majors de 18 anys. Eliminant el requisit de tenir nacionalitat espanyola o ser ciutadà comunitari per poder gaudir del dret al vot en les votacions a nivell municipal, autonòmic, estatal o europeu.

5. COM VOLEM ACONSEGUIR AQUESTS OBJECTIUS?

5.1. **Consens polític:** en aquest línia vam iniciar les accions fent una ronda de reunions per tal de presentar la campanya i conèixer el posicionament dels partits polítics amb representació parlamentària.

D'aquestes reunions hem extret diferents conclusions i us hem pogut plantejar qüestions que avui tornarem a plantejar.

En primer lloc, hem pogut confirmar que estem en el camí perquè aquest reconeixement del dret al vot es faci amb el màxim consens possibles. Però ara toca passar de les paraules als fets. Amb això volem dir que tots els partits polítics heu afirmat que és un punt on és evident que hem d'arribar. Evidentment amb matisos, això ho sabeu vosaltres. Aquest matisos es mouen en diferents plans:

- el quan? Hi ha qui veu que és un canvi més immediat i qui ho planteja en un marge de cinc a vuit anys.
- la claretat de com enfocar aquest procés. Com treballar-lo tan en un nivell intern de partit com de cara al conjunt de la societat i a la resta de forces polítiques.
- Les dificultats que es veuen a l'hora d'afrontar aquest procés, amb alguna presència d'arguments que s'allunyen de l'òptica de la necessitat de garantir els drets dels ciutadans per deixar pas a algunes pors basades en prejudicis o en arguments. **És important tenir clar en aquests processos que els drets no es poden condicionar als sentiments, els drets no es pacten s'han de garantir per totes les persones.**
- De la mateixa manera, els processos electorals engeguen les alarmes: la incertesa d'un nou electorat, la resposta de l'electorat nacional a determinades mesures. Són portes que s'han d'obrir, per tant fem-ho amb seny però també amb valentia. Mirem els exemples d'altres països i no oblidem que treballem en termes de futur.

Però tot i aquestes incerteses creiem que en general hi ha una voluntat política de treballar aquest tema des del consens, que és la manera de tenir força respecte el conjunt de la ciutadania per trencar amb les pors o reticències que es donen entre part dels ciutadans i per avançar en termes de justícia social i reconèixer com a ciutadans a tots els que ho són de fet. **També és la vostra responsabilitat política ser capdavanters d'aquesta transformació.**

En un pla més local hem fet arribar als aproximadament 900 municipis de Catalunya una proposta de resolució als plens municipals en la que es demana el reconeixement del dret al vot a les municipals per les persones d'origen no-comunitari. A l'any 97 ja ho vam fer i vam rebre al voltant de 145 resolucions creiem que ara serà més difícil. Justament perquè s'acosten les eleccions, i perquè és al món local on la gestió del fet migratori és a primera línia. Però no podem deixar que qüestions vinculades a les polítiques d'acollida, o a les mancances dels serveis socials, educació, etc. siguin traves en aquest procés que ha de ser paral·lel. No podem perdre temps esperant a solucionar unes coses per començar a arreglar d'altres.

En aquest sentit us demanàvem el vostre suport a l'hora d'impulsar a partir dels grups municipals dels vostres partits aquestes iniciatives.

Per últim us demanàvem el fet de donar suport a una compareixença al Parlament. Bé, ja estem aquí però creiem que aquest és el principi del camí. Cal un treball conjunt de les forces polítiques i hem d'aconseguir una resolució del Ple sobre aquest aspecte. Hem de ser pioners a l'Estat espanyol i hem d'ajudar a que el debat i el treball es multipliqui arreu.

5.2. Mobilització social: treballem en la mateixa línia buscant els suports i els posicionaments públics dels ciutadans i d'aquells que generen opinió des dels seus espais: universitats, món de l'art, de la cultura, de l'esport. Creiem que aquest pot ser un procés llarg i els ciutadans i ciutadanes hem d'anar si cal per davant de les lleis demanant una transformació social i generant pensament crític.

Aquest esperit vam intentar que quedés recollit en l'acte de presentació al Teatre Lliure on vam poder comptar amb un text del dramaturg Juan Mayorga, escrit especialment per la Campanya, i amb l'actor Guillermo Toledo i Carlos Jimenez Villarejo. Vam convidar a moltes persones, molts ens van acompanyar i altres van donar el vostre suport adherint-vos al manifest.

El manifest és un indicador als suports que rep aquesta campanya.

Altres línies de treball que estem impulsant són:

- El treball amb el teixit associatiu a partir d'accions i presentacions de les Campanyes. També treballant en xarxa, ja que des d'altres entitats també s'estan impulsant iniciatives en aquesta línia.
- El treball en l'àmbit universitari. Volem que aquesta sigui una qüestió de consens a les comunitats universitàries i aconseguir el seu suport.
- La cultura, creiem que és un vehicle ideal que multiplica la transmissió del discurs, per això estem duent a terme una Gira de concerts amb aquest missatge, per diferents municipis de Catalunya a partir del circuit català de sales
- Altres actes ciutadans i reivindicatius que mostren el suport ciutadà a aquesta qüestió

6. CONCLUSIONS

En definitiva, us hem presentat la Campanya, els seus objectius i accions, però volem deixar ben clar que la vostra implicació és bàsica i fonamental, i volem acabar amb unes peticions concretes:

- La necessitat de que des del Parlament els grups que en formeu part impulseu un grup de treball en aquesta línia, per tal de poder arribar a

fer un posicionament conjunt del Ple del Parlament. En aquest sentit podeu comptar amb la nostra entitat en totes aquelles parts del procés en que creieu que podem aportar elements.

- La necessitat que els partits polítics catalans facin pressió a nivell de Govern central i també aportin elements a la Comissió del Congrés dels Diputats que treballa aquest tema per tal d'arribar al canvi constitucional.
- La necessitat de començar ja a dirigir-se als ciutadans sobre aquesta qüestió amb missatges clars des de la responsabilitat i la voluntat de fer créixer Catalunya en condicions de justícia i cohesió social.

Gràcies,
SOS Racisme-Catalunya
Barcelona, 29 de juny de 2006